A

17228 **120 MINUTES**

1. Which *Mandala* of *Rgveda* deals with *Purusasukta*?
   A) Tenth B) First C) Third D) Fifth

2. Who is the author of *Kathasaritsagara*?
   A) Ksemendra B) Gunadhya
   C) Somadeva D) Devadatta

3. Which of the following is the peculiarity of *Raghavapandaviya*?
   A) It deals grammatical rules
   B) The whole work has *yamaka alamkara*
   C) It deals with the story of *Ramayana* and *Mahabharata* simultaneously
   D) It is written in Prakrit language.

4. How many letters are there in *Sakvari chandas*?
   A) 12 B) 14 C) 15 D) 16

5. What type of *luptopama* is there in the word कर्पूरन्ती
   A) धर्मवाचकलुप्ता B) धर्मलुप्ता
   C) वाचकलुप्ता D) धर्मोपमानवाचकलुप्ता

6. त्वन्नेत्रयुगलं धत्ते लीलां नीलाम्बुजन्मनोः Which alamkara does this example belong?
   A) निदर्शना B) दीपकम्
   C) समासोक्तिः D) व्यतिरेकः

07. तथा समक्षं दहता मनोभवं पिनाकिना भग्नमनोरथा सती-Write down the metre of this line?
   A) द्रुतविलम्बितम् B) वंशस्थम्
   C) शालिनी D) इन्द्रवज्रा

08. How many *skandhas* are there in *Bhagavatapurana*?
   A) twelve B) ten C) eighteen D) seven

09. Which language belongs to Centum Group?
A) Armenian B) Albanian C) Greek D) Sanskrit

10. पृषोदरादि and शकन्ध्वादि are examples of ------
A) Aphaeresis B) Haplology
C) Dissimilation D) Metathesis

11. Which is the example of Thmesis in Sanskrit?
A) यथोपदिष्टम् B) देवास्त्वा इन्द्रज्येष्ठाः
C) भिषक् D) प्रभ्रंशयां यो नहुषं चकार

12. What is the name of Mallinatha's commentary of *Naisadhiyacarita*?
A) सञ्जीवनी B) घण्टापथः
C) सर्वङ्कषा D) जीवातुः

13. *Rasamanjari* of Purnasaravati is the commentary on ------
A) अभिज्ञानशाकुन्तलम् B) मालतीमाधवम्
C) उत्तररामचरितम् D) मालविकाग्निमित्रम्

14. Which Ayurvedic text in Sanskrit is written by Kaikkulangara Ramavariyar?
A) हृदयप्रियम् B) आरोग्यचिन्तामणिः
C) आरोग्यकल्पद्रुमः D) सुखसाधकम्

15. By whom *Krisnapadi* commentary of *Bhagavata* is written?
A) Durgaprasadayati B) Sridharasvamin
C) Purnasarasvati D) Raghavanandamuni

16. In which year Manaveda wrote *Krishnageeti*?
A) 1572 B) 1652 C) 1751 D) 1825

17. Which of the following is written by Sreekumara?
A) देवालयचन्द्रिका B) मनुष्यालयचन्द्रिका
C) शिल्परत्नम् D) वास्तुशास्त्रम्

18. Who is the author of the first Sanskrit work published in Europe using Sanskrit types?
A) Karl Verner B) Max Muller
C) Charrles Wilkins D) Sir Willam Jones

19. Which word is the example of deterioration of meaning?

A) पुरोडाशः B) दिवंगतः
C) गोपालः D) ब्रह्मबन्धुः

20. Name the Prakrit from which Gurjarati language is derived?

A) शौरसेनी B) महाराष्ट्री
C) अर्धमागधी D) पैशाची

21. तपः षड्भागमक्षय्यं ददत्यारण्यका हि नः। कं प्रति उक्तिरियम्?

A) राजानम् B) विदूषकम्
C) वैखानसम् D) कण्वम्

22. मूर्छन्त्यमी विकाराः प्रायेणैश्वर्यमत्तेषु। कस्य वाक्यमिदम्?

A) विदूषकस्य B) राज्ञः
C) शाङ्र्गरवस्य D) शारद्वतस्य

23. भव हृदय साभिलाषं संप्रति सन्देहनिर्णयो जातः।
आशङ्कसे यदग्निं तदिदं स्पर्शक्षमं रत्नम्। अत्र अलङ्कारः कः?

A) विशेषोक्तिः B) विभावना
C) काव्यलिङ्गम् D) प्रतिवस्तूपमा

24. नगरपरिभवान् विमोक्तुमेते ----- अभिगम्य मनस्विनो वसन्ति। पूरयत।

A) पुरम् B) वनम् C) गृहम् D) गिरिम्

25. ततो वाणी तथैवेयं पूर्वाभ्यासेन निःसृता-कस्येदं वाक्यम्?

A) राज्ञः B) विदूषकस्य
C) यौगन्धरायणस्य D) काञ्चुकीयस्य

26. मिथ्योन्मादैश्च युद्धैश्च शास्त्रदृष्टैश्च मन्त्रितैः।
भवद्यत्नैः खलु वयं मज्जमानाः समुद्धृताः।। कोऽत्राभिप्रेतः?

A) विदूषकः B) उदयनः
C) ब्रह्मचारी D) यौगन्धरायणः

27. सारङ्गाक्षि तपोभृतः क्व तपसां शत्रुः क्व सङ्कल्पजः। कः एवं वदति?

A) रामः B) लक्ष्मणः C) रावणः D) मारीचः

28. रक्षांसि सर्वाणि यमस्य लोकं
प्रविश्य पूर्वं प्रतिपालयामि। क एवं वदति?
A) मारीचः B) सुमन्त्रः C) लक्ष्मणः D) रावणः

29. लीढमीषदधुना ममायुधैरार्तनादमवनौ पतिष्यति। का?
A) ताटका B) शूर्पणखा C) मण्डोदरी D) सीता

30. यानि यानि मनोज्ञानि वस्तून्यमरवेश्मनि।
तानि तानि किलोद्धृत्य लङ्कां नयति रावणः। कः एवं वदति?
A) इन्द्रः B) लक्ष्मणः C) हनूमान् D) मारीचः

31. शस्त्रेण रक्ष्यं यदशक्यरक्षं न तद्यशः शस्त्रभृतां क्षिणोति। कस्योक्तिरियम्?
A) दिलीपस्य B) सिंहस्य C) ऋषेः D) रघोः

32. विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम्। कः विचारमूढः?
A) दिलीपः B) सिंहः C) निकुम्भः D) वसिष्ठः

33. एकं विना मादृशि तन्नरस्य स्वर्भोगभोग्यं विरलोदयस्य। नरस्य इत्यनेन कोऽभिप्रेतः?
A) हंसः B) भीमः C) नलः D) मनुष्यः

34. निशया शशाङ्कं शिवया गिरीशं श्रिया हरिं योजयतः प्रतीमः। कः अलङ्कारः?
A) समः B) मालोपमा C) प्रतिवस्तूपमा D) दृष्टान्तः

35. तया सखेलं चलता लतासु प्रतार्य तेनाचकृषे नताङ्गी। केन?
A) नलेन B) वायुना C) पित्रा D) हंसेन

36. अनुरागवती सन्ध्या दिवसस्तत्पुरस्सरः-अत्र प्राधान्यविवक्षा कस्य?
A) व्यङ्ग्यस्य B) वाच्यस्य
C) उपलक्षितस्य D) वाचकस्य

37. समर्पकत्वं काव्यस्य यत्तु सर्वरसान् प्रति। स गुणः कः?
A) समाधिः B) माधुर्यम् C) ओजः D) प्रसादः

38. तान्यक्षराणि हृदये किमपि स्फुरन्ति-इदमुदाहरणम्।

A) क्रियावैचित्र्यवक्रतायाः B) पदपूर्वार्धवक्रतायाः

C) प्रकरणवक्रतायाः D) प्रत्ययाश्रितवक्रतायाः

39. रामार्जुनगतिस्तयोरित्यत्रं रामपदस्यार्थः केन गृह्यते?

A) संयोगेन B) साहचर्येण

C) विरोधेन D) लिङ्गेन

40. गौणसारोपलक्षणायाः उदाहरणम्।

A) गौरयम् B) गौरनुबन्ध्यः

C) गौर्वाहीकः D) गोमानयम्।

41. अहोरात्रपदात् निष्पन्नं पदान्तरं किम्?

A) अहः B) रात्रिः C) होरा D) अहो

42. कालपुरुषस्य आननत्वेन कः राशिरुच्यते?

A) मेषः B) वृषभः C) सिंहः D) कर्कटकः

43. कर्कटकराशिः कीदृशः राशिः भवति?

A) द्विपात् B) अपात् C) चतुष्पात् D) बहुपात्

44. कुजस्य उच्चराशिः कः?

A) तुलाराशिः B) कर्कटराशिः

C) मकरराशिः D) मेषराशिः।

45. सिंहराशौ आदिमः नवांशः कः?

A) तुला B) मेषः C) मकरः D) कर्कटकः

46. सूर्यस्य स्वक्षेत्रं किम्?

A) मेषः B) सिंहः C) मकरः D) तुला

47. कन्याराशौ प्रथमत्रिंशांशस्य अधीशः कः?

A) कुजः B) शुक्रः C) बुधः D) गुरुः

48. तौक्षिक इति कस्य राशेः नामधेयम्?
A) वृश्चिकस्य B) धनुषः
C) तुलाराशेः D) मकरस्य

49. मेषराशौ द्वितीयद्रेक्काणाधिपः कः?
A) कुजः B) रविः C) मन्दः D) गुरुः

50. शुकतनुनिभः राशिः कः?
A) वृषभः B) मिथुनः C) मकरः D) कुम्भः

51. बृहज्जातकस्य केरलीयम् एकं व्याख्यानं किम्?
A) भट्टात्पलम् B) दशाध्यायी
C) अर्थदीपिका D) उद्योतः

52. *वेण्वारोहस्य* कर्ता कः?
A) नीलकण्ठसोमयाजी B) सङ्गममाधवः
C) वटश्शेरि परमेश्वरः D) पुतुमनसोमयाजी

53. सावनः कालः कुत्र सम्मतः?
A) चौले B) भोजने C) विवाहे D) पुंसवने

54. भोजने वपुषि कः ग्रहः न गृह्यते?
A) रविः B) कुजः C) चन्द्रः D) शुक्रः

55. अधोनिर्दिष्टेषु किं नक्षत्रम् अक्षरारम्भणे ग्राह्यम्?
A) ज्येष्ठा B) पूर्वाषाढः C) विशाखा D) मृगशीर्षः

56. विवाहे कः राशिः सर्वथा न गृह्यते?
A) मकरः B) मेषः C) कन्या D) धनुः

57. *सिद्धान्ततत्त्वविवेकस्य* कर्ता कः?
A) भास्कराचार्यः B) ब्रह्मगुप्ताचार्यः
C) कमलाकरभट्टः D) नीलकण्ठसोमयाजी

58. अधोनिर्दिष्टेषु रवेः सुहृद्ग्रहः कः?

A) मन्दः B) बुधः C) शुक्रः D) कुजः

59. निशि रात्रौ च समानबलः ग्रहः कः?

A) गुरुः B) बुधः C) शुक्रः D) मन्दः

60. मन्देन कः रसः वक्तव्यः?

A) तिक्तरसः B) मधुररसः

C) कषायरसः D) कटुरसः

61. वाग्घरिः इत्यत्र घकारः

A) अघोषनादविवाराल्पप्राणवान्

B) घोषनादसंवारमहाप्राणवान्

C) घोषनादसंवाराल्पप्राणवान्

D) विवारश्वासनादमहाप्राणवान्

62. पतञ्जलिरित्यत्र ------ इत्यवस्थायां पररूपं प्रवर्तते।

A) पत अञ्जलिः B) पतन् अञ्जलिः

C) पतत् अञ्जलिः D) पतः अञ्जलिः

63. चार्थेषु एतयोः समासार्हत्वं नास्ति।

A) समुच्चयान्वाचययोः B) इतरेतरयोगसमाहारयोः

C) समुच्चयसमाहारयोः D) अन्वाचयेतरेतरयोगयोः

64. उपसर्जनसंज्ञाविधायकं सूत्रं भवति-

A) गोस्त्रियोरुपसर्जनस्य B) उपसर्जनं पूर्वम्

C) वोपसर्जनस्य D) एकविभक्ति चापूर्वनिपाते

65. एषु अव्ययीभावस्योदाहरणं भवति-

A) अनुरूपम् B) दन्तोष्ठम्

C) असन्देहः D) अपुत्रः

66. त्रिफला इत्यत्र ङीप् कुतो न?

A) फलवाचित्वात् B) अजादित्वात्

C) समासत्वात् D) अनभिधानात्

67. पत्युर्नो यज्ञसंयोगे इत्यनेन विधीयते।
A) ङीष् B) ङीन् C) नकारादेशः D) नलोपः

68. अति देवान् कृष्णः इत्यत्र अतिना ----- द्योत्यते।
A) पूजा B) अधिकार्थः
C) निन्दा D) अतिक्रमणम्

69. हितशब्दयोगे का विभक्तिः?
A) तृतीया B) चतुर्थी C) पञ्चमी D) षष्ठी

70. सिद्धे शब्दार्थसम्बन्धे इत्यत्र सिद्धपदम्
A) अधिकारार्थम् B) नित्यार्थम्
C) अनित्यार्थम् D) मङ्गलार्थम्

71. तेऽसुरा हेऽलयो हेऽलय इति कुर्वन्तः पराबभूवुः। अत्र हेतुः।
A) प्रकृतिभावस्य अकरणम्
B) लकारोच्चारणम्
C) प्रकृतिभावस्य करणं लकारोच्चारणं च
D) प्रकृतिभावस्य अकरणं लकारोच्चारणञ्च

72. ऋत्विजमर्हति इति -
A) आर्तिजीनः B) आर्त्विजीनः
C) आर्तिञ्जीनः D) ऋत्विजः

73. शृङ्गरोरपत्यं स्त्री -
A) शृङ्गारवी B) शाङ्र्गरवा
C) शाङ्र्गरवी D) शृङ्गारकी

74. न माङ्योगे इत्यनेन निषिध्येते-
A) अडाटौ B) गुणसंप्रसारणे
C) गुणवृद्धी D) आगमादेशौ

75. भूयासुरिति कस्मिन् लकारे-
A) विधिलिङि B) आशीर्लिङि
C) लुङि D) लङि

76. ऐधत इत्यत्र वृद्धिः प्राप्नोति-

A) वृद्धिरेचि
B) आटश्च
C) आडजादीनाम्
D) एत ऐ

77. अघसत् इत्यत्र कः लकारः-

A) लुङ्
B) लङ्
C) लिङ्
D) लृङ्

78. कस्मादुपसर्गात् परस्य स्थाधातोरात्मनेपदम्-

A) अति
B) नि
C) वि
D) परा

79. विद्वस् शब्दस्य सप्तमी बहुवचने रूपम्-

A) विदुःषु
B) विद्वत्सु
C) विदीषु
D) विद्वान्सु

80. चुरधातोः आत्मनेपदि आशीर्लिङि रूपम्-

A) चोरयिता
B) चोर्यात्
C) चोरयिषीष्ट
D) अचूचुरत्

81. तमसः दशमद्रव्यत्वानङ्गीकारे हेतुः।

A) तेजसः भावरूपत्वात्
B) तेजोऽभावरूपत्वात्
C) आलोकासहकृतचक्षुर्ग्राह्यत्वात्
D) शीतस्पर्शाभावात्

82. रूपरहितस्पर्शवान् वायुरिति लक्षणे स्पर्शवान् इति दलम्-

A) आकाशादौ अतिव्याप्तिवारणाय
B) पृथिव्यादौ अव्याप्तिवारणाय
C) पृथिव्यादौ अतिव्याप्तिवारणाय
D) आकाशादौ अव्याप्तिवारणाय

83. वायोः सद्भावे किं प्रमाणम्।

A) प्रत्यक्षम्
B) अनुमानम्
C) उपमानम्
D) शब्दः

84. सुखाद्युपलब्धिसाधनत्वे सति ------ मनसः लक्षणम्।
   A) आत्मत्वम्   B) समवेतत्वम्
   C) इन्द्रियत्वम्   D) ज्ञानत्वम्

85. कारणरूपम् असमवायिकारणम् इति पीलुपाकवादिनः.....।
   A) मीमांसकाः   B) वैशेषिकाः
   C) सांख्याः   D) सौगताः

86. सन्निकर्षः न्यायनये कतिविधः?
   A) द्विविधः   B) चतुर्विधः
   C) पञ्चविधः   D) षड्विधः

87. साधारणसव्यभिचारस्योदाहरणं भवति।
   A) शब्दः नित्यः शब्दत्वात्
   B) सर्वमनित्यं प्रमेयत्वात्
   C) पर्वतो वह्निमान् प्रमेयत्वात्
   D) गगनारविन्दं सुरभि अरविन्दत्वात्

88. उपाधिभेदः कतिविधः?
   A) त्रिविधः   B) चतुर्विधः
   C) पञ्चविधः   D) षड्विधः

89. पदस्य पदान्तरव्यतिरेकप्रयुक्तान्वयाननुभावकत्वम् किम्?
   A) आकाङ्क्षा   B) योग्यता
   C) सन्निधिः   D) लक्षणा

90. तद्वति तत्प्रकारकः अनुभवः यथार्थः इत्यत्र तच्छब्देन किं बोध्यते?
   A) स्मृतिः   B) अयथार्थानुभवः
   C) अनुवादः   D) धर्मः

91. विशिष्टाभावः कतिविधः?
   A) द्विविधः   B) पञ्चविधः
   C) त्रिविधः   D) चतुर्विधः

92. जातिबाधकेषु असम्बन्ध इति ग्रहणात् कुत्र जातिर्न सिद्ध्यति?
A) घटत्वे B) आकाशे
C) समवाये D) भूतत्वे

93. द्वितीयान्यथासिद्धस्य उदाहरणं किम्?
A) रासभः B) दण्डरूपम्
C) आकाशः D) कुलालपिता

94. अव्याप्यवृत्तिक्षणिकविशेषगुणवत्वं केषां साधर्म्यम्?
A) पृथिव्यप्तेजोवायूनाम् B) आकाशकालदिगात्ममनसाम्
C) आकाशात्मनोः D) कालदिशोः

95. पृथिव्यप्तेजसां साधर्म्यं किम्?
A) द्रव्यत्वम् B) रूपद्रवत्वप्रत्यक्षयोगित्वम्
C) प्रत्यक्षयोगित्वम् D) भूतत्वम्

96. महत्त्वोद्भूतरूपवत्त्वादिकं किं प्रति हेतुः?
A) प्रत्यक्षम् B) मूर्तत्वम्
C) दृश्यत्वम् D) जन्यत्वम्

97. स्मृतौ करणं किम्?
A) विपर्ययः B) संस्कारः
C) उद्बोधकः D) अनुभवः

98. उपभोगसाधनम् इति कस्य लक्षणम्?
A) शरीरस्य B) परमाणोः
C) विषयस्य D) इन्द्रियस्य

99. ईश्वरप्रत्यक्षसाधारणं प्रत्यक्षलक्षणं किम्?
A) इन्द्रियार्थसन्निकर्षोत्पन्नं ज्ञानं प्रत्यक्षम्
B) इन्द्रियार्थसन्निकर्षोत्पन्नं ज्ञानमव्यपदेश्यमव्यभिचारि व्यवसायात्मकं प्रत्यक्षम्
C) ज्ञानाकरणकं ज्ञानं प्रत्यक्षम्
D) ज्ञानकरणकं ज्ञानं प्रत्यक्षम्

100. समवायस्य प्रत्यक्षं केन?
A) संयोगेन B) संयुक्तसमवायेन
C) समवेतसमवायेन D) विशेषणतया

101. नित्यादीनां कर्मणां परं प्रयोजनं किम्?
A) मोक्षः B) बुद्धिशुद्धिः
C) प्रत्यवायपरिहारः D) चित्तैकाग्र्यम्

102. श्रवणादिव्यतिरिक्तविषयेभ्यः मनसो निग्रहः कः?
A) दमः B) उपरतिः C) शमः D) समाधिः

103. अखण्डवस्त्वनवलम्बनेन चित्तवृत्तेः अन्यावलम्बनम् किम्?
A) अध्यारोपः B) अज्ञानम् C) माया D) विक्षेपः

104. अज्ञानस्य समष्ट्युपहितं चैतन्यं किम् उच्यते?
A) ब्रह्म B) प्रधानम् C) ईश्वरः D) जीवः

105. विरुद्धांशपरित्यागेन अविरुद्धचैतन्यमात्रबोधकत्वं किम्?
A) जहल्लक्षणा B) अजहल्लक्षणा
C) भागलक्षणा D) गौणलक्षणा

106. उभयोरपि दृष्टोऽन्तस्त्वनयोस्तत्त्वदर्शिभिः। कयोः?
A) जीवेश्वरयोः B) प्रकृतिपुरुषयोः
C) सदसतोः D) विद्याविद्ययोः

107. सुखिनः क्षत्रियाः पार्थ लभन्ते। किम्?
A) ज्ञानम् B) धर्मम्
C) युद्धम् D) राज्यम्

108. पुष्पितां वाचं के प्रवदन्ति?
A) विद्वांसः B) अविपश्चितः
C) कवयः D) ऋषयः

109. व्यवसायात्मिका बुद्धिः कुत्र न विधीयते?
A) कर्मणि B) ज्ञानमार्गे
C) समाधौ D) उपासनायाम्

110. परं दृष्ट्वा किं निवर्तते?
A) अज्ञानम्   B) रसः   C) बुद्धिः   D) माया

111. अन्ये तु यत्र यदध्यासः तस्यैव विपरीतधर्मत्वकल्पनामाचक्षते।
अत्र अन्यपदेन विवक्षिताः के?
A) प्राभाकराः   B) शून्यवादिनः
C) नैयायिकाः   D) मीमांसकाः

112. जन्माद्यस्य इत्यत्र भाष्याभिमतः विग्रहः कः?
A) जन्म आदिः यस्य तत् जन्मादि तस्य
B) जन्म आद्यस्य
C) जन्म आत् यस्य
D) जन्म आद्यं यस्य तत् जन्माद्यम् तस्य

113. ब्रह्मशब्दः कस्मात् धातोः निष्पन्नः?
A) बृहि शब्दने   B) बृहू उद्यमने
C) बृहि भाषार्थः   D) बृहि वृद्धौ

114. भूतवस्तुविषयाणां प्रामाण्यं कीदृशम्?
A) आत्मतन्त्रम्   B) वस्तुतन्त्रम्
C) अतन्त्रम्   D) परतन्त्रम्

115. आत्मा वा अरे श्रोतव्यो मन्तव्यो निदिध्यासितव्यः इति श्रुतिवाक्यं कस्यामुपनिषदि?
A) छान्दोग्ये   B) मुण्डके
C) बृहदारण्यके   D) श्वेताश्वतरे

116. उशन् इति पदस्यार्थः कः?
A) महर्षिः   B) कामयमानः
C) उशनाः   D) निस्पृहः

117. नैषा ----- मतिरापनेया। पूरयत।
A) सत्येन   B) ज्ञानेन
C) तर्केण   D) अतर्केण

118. स्थाणुमन्येऽनुसंयान्ति यथाकर्म यथाश्रुतम्-अत्र अन्ये इत्यनेन के विवक्षिताः?

A) विद्वांसः B) अविद्वांसः

C) अत्यन्ताधमाः D) देवाः

119. महतः उत्तमं किम्?

A) पुरुषः B) अव्यक्तम्

C) इन्द्रियम् D) भूतम्

120. यदा सर्वे प्रभिद्यन्ते हृदयस्येह ग्रन्थयः-अत्र ग्रन्थयः इति पदस्यार्थः कः?

A) नाड्यः B) अविद्याप्रत्ययाः

C) सिराग्रन्थयः D) अवयवाः

____